

سرفصل درس «روانشناسی پرورشی کاربردی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

روانشناسی پرورشی شاخه ای از علم روانشناسی است که به مطالعه دو موضوع مهم آموزش و یادگیری می پردازد و هدف آن است که به معلمان و مربیان کمک کند تا بهتر آموزش دهند و همچنین به دانش آموزان و فراگیران کمک کند تا بهتر یاد بگیرند و به هر دوی آنها کمک کند تا مسائل و مشکلاتی را که در فرایند آموزش - یادگیری با آن روبرو می شوند را حل و فصل کنند. لذا برای آموزش اثربخش و یادگیری عمیق، معنادار، توام با انگیزه درونی و آسان، ضروری است که معلمان و مشاوران از موضوع هایی چون مبانی نظری یادگیری، سبک های تدریس، نیازهای آموزشی خاص، تفاوت های فرهنگی و جنسیتی، چگونگی طراحی و تنظیم محیط های آموزشی، سنجش و ارزیابی و نیز علل و عوامل موثر در مشکلات روانی و عاطفی برخی دانش آموزان و رفتارهای مخرب آنها در مدرسه آگاه باشند. لذا درس روانشناسی پرورشی کاربردی با تلاش جهت ترکیب کردن نظریه با عمل در تحقق اهداف مذکور نقش آفرینی می کند.

نام درس به فارسی: روانشناسی پرورشی کاربردی	مشخصات درس
نام درس به انگلیسی: Educational psychology practically	نوع درس: نظری-عملی
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری مهارت آموز قادر خواهد بود:	تعداد واحد: ۲
۱- نقش روانشناسی پرورشی (روانشناسی تربیتی) را در کمک به معلمان توضیح دهد.	تعداد ساعت: ۴۸
۲- نظریه های یادگیری را با تاکید بر کاربردهای آموزشی آن در کلاس درس اجرا کند و موجب ایجاد انگیزه و علاقه در فراگیران شود.	شایستگی کلیدی: تربیتی
۳- راهبردها و فنون آموزشی متناسب با سبک شناختی / یا دیگری فراگیران در تدریس و سنجش کلاسی اتخاذ کند.	دروس پیش نیاز:-
	استاد متخصص برای تدریس:
	روانشناس تربیتی

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

بخش اول- تعریف و موضوع روانشناسی پرورشی

زیربخش ۱- تفاوت و تشابه آموزش با پرورش، کارآموزی و تدریس

زیربخش ۲- نظریه پرورشی، نظریه آموزش، نظریه تدریس

بخش دوم- نظریه های پایه در آموزش و یادگیری

زیربخش ۱- کاربرد آموزشی نظریه رفتارگرایی

زیربخش ۲- کاربرد آموزشی نظریه رشد شناختی پیاژه

زیربخش ۳- کاربرد آموزشی نظریه رشد شناختی اجتماعی ویگوتسکی

زیربخش ۴- کاربرد آموزشی نظریه اکتشافی برونر
 زیربخش ۵- کاربرد آموزشی نظریه یادگیری معنا دار آزوبل
 زیربخش ۶- کاربرد آموزشی نظریه گشتالت
 زیربخش ۷- کاربرد آموزشی نظریه رشد شناختی اجتماعی بندورا
 زیربخش ۸- کاربرد آموزشی نظریه سازنده گرایی
 زیربخش ۹- کاربرد آموزشی نظریه گشتالت
 زیربخش ۱۰- کاربرد آموزشی نظریه انسان گرایی
 زیربخش ۱۱- کاربرد انواع روش های یادگیری مشارکتی (رویکرد jigsaw، رویکردهای ساختاری، رویکرد سند مشارکتی، رویکرد STAD، پژوهش گروه)
 زیربخش ۹- نظریه شرایط یادگیری گانه با تاکید بر رویدادهای آموزشی وبازده های یادگیری
 زیربخش ۱۱- نظریه شرح و بسط با تاکید بر اصول آموزشی در این نظریه
 زیربخش ۱۲- کاربرد اصول عمده آموزشی نظریه انعطاف پذیری شناختی
 زیربخش ۱۳- نظریه یار شناختی ونظام حافظه و کاربرد آموزشی آن
 زیربخش ۱۳- کاربرد نظریه آموزش ترغیبی

بخش سوم - تفاوت های فردی در یادگیری با تاکید بر سبک های شناختی و سبک های تفکر

زیربخش ۱- تفاوت سبک شناختی با سبک یادگیری، هوش شناختی، راهبرد شناختی
 زیربخش ۲- انواع سبک شناختی/یادگیری (سبک شناختی وابسته به زمینه - مستقل از زمینه. سبک شناختی تکانشی-تأملی، سبک شناختی واگرا-همگرا،
 سبک شناختی سطحی نگر-عمقی نگر، سبک شناختی وفق دهنده-نوآور، سبک های یادگیری واگرا، جذب کننده، همگرا و انطباق یابنده.

سبک های تفکر (سبک تفکر قانون گذار، سبک تفکر اجرایی، سبک تفکر قضایی)

زیربخش ۴- شخصیت و خلق و خو

زیربخش ۵- همتا سازی سبک تدریس با سبک شناختی/یادگیری

بخش چهارم - مروری بر نظریه های رشد هیجانی - اجتماعی

زیربخش ۱- نظریه بوم شناختی برون فن برنر و کاربرد آموزشی در مدرسه

زیربخش ۲- نظریه اریکسون و راهبردهای آموزشی آن

زیربخش ۳- زمینه های اجتماعی رشد (شیوه های فرزند پروری خانواده، ارتباط خانه و مدرسه و راهبردهای آموزشی برای تقویت این ارتباط،

زیربخش ۴- گروه همسالان و راهبردهای آموزشی برای رشد مهارت های اجتماعی

زیربخش ۵- شکل گیری ورشدهویت (مارسیا)

زیربخش ۶- راهبردهای آموزشی برای افزایش عزت نفس

زیربخش ۷- رشد اخلاقی (نظریه کلبه‌گ/پیاژه) و آموزش شناختی اخلاقی

بخش پنجم - انگیزش، آموزش و یادگیری

زیربخش ۱- انواع انگیزش برای پیشرفت

زیربخش ۲- نقش برانگیختگی (قانون پرکز - دادسون)

زیربخش ۳- نظریه های شناختی و کارآمدی شخصی

زیربخش ۴- نظریه اسناد (آموزش اسناد - مشارکت در تعیین اهداف)

زیربخش ۵- افزایش انگیزش و کاهش درماندگی آموخته شده

زیربخش ۶- نظریه های رفتاری و مداخله های رفتارگرایان

بخش ششم - آموزش راهبردهای یادگیری و مطالعه و تقویت مهارت تحصیلی

زیربخش ۱- راهبردهای یادگیری شناختی و فراشناختی (تکرار و مرور، بسط و گسترش معنایی، سازمان دهی، و برنامه ریزی، نظارت و ارزیابی، نظم دهی)

زیربخش ۲- آموزش راهبردهای مطالعه و یادگیری (روش پس ختام، روش کاپس، روش مردر، روش آموزش متقابل و...)

بخش هفتم - فناوری و تعلیم و تربیت (انقلاب فناوری، اینترنت، سواد فناوری)

بخش هشتم - مدیریت کلاس درس و پیشگیری از رفتارهای مخرب

زیربخش ۱- رویکردهای مختلف مدیریتی در کلاس مدارس ابتدایی و متوسطه

(رویکرد انضباطی استبدادی، انضباطی سهل گیرانه، انضباطی سالم)

زیربخش ۲- تشخیص مشکلات رفتاری - عاطفی تبیین ها، علل، مداخله ها و شیوه های اصلاح.

بخش نهم - سنجش کلاس درس

زیربخش ۱- ارزیابی یادگیری دانش آموزان

زیربخش ۲- رویکردهای جدید سنجش

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

آموزش غیرمستقیم به شیوه حل مسئله، یادگیری مشارکتی و مباحثه گروهی که فرصت تحلیل و مقایسه و نقد دیدگاه ها و رویکردهای مختلف را فراهم کند به نظر ثمر بخش است ولی این درس برای فراگیران ماده ۲۸ غیر حضوری تعریف شده بدیهی است این شیوه امکان پذیر نیست و یادگیری به صورت فردی و جلسات رفع اشکال محقق می گردد.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

۱- بیابانگرد، اسماعیل. (۱۳۹۳). روانشناسی تربیتی (روانشناسی آموزش و یادگیری). تهران: نشر ویرایش.

منبع فرعی:

۱- اسدزاده، حسن. (۱۳۹۵). نظریه ها و روش های آموزش. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی

- ۲- بنتهام، سوزان. (۱۳۸۹). روانشناسی تربیتی. ترجمه اسماعیل بیابانگرد، علی نعمتی. تهران: انتشارات رشد.
- ۳- سانتراک، جان دبلیو (۱۳۹۱). روان شناسی تربیتی، ترجمه سعیدی شاهده و همکاران. نشر موسسه خدمات فرهنگی رسا.
- ۴- سیف، علی اکبر. (۱۳۹۱). روانشناسی پرورشی نوین (روانشناسی یادگیری و آموزش). تهران: نشر دوران.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

- ارزشیابی پایانی: چون این درس برای فراگیران ماده ۲۸ به صورت غیرحضوری و صرفاً نظری تعریف شده است لذا فقط به ارزشیابی پایانی بسنده می کنیم آزمون کتبی از مباحث نظری به صورت کوتاه پاسخ، چندگزینه ای و گسترده پاسخ با امتیازنهایی ۲۰ نمره طراحی شود.

